

Årets generalforsamling er den 22.

i foreningens historie og min 11. beretning til generalforsamlingen. Foreningen står - hvis vi ser på alderen - i sin fagreste ungdom.

Der er olympiade for tiden, men også mønstring på gårdene. Det er nærliggende med en vis sammenligning, idet ikke alle får deres forventninger indfriet i form af medaljer eller højt bedømte dyr. Nogle er glade, mens andre er skuffede, men efter nogen tid går det alligevel. Der er ikke de store ting at berette - og da slet ikke voldsomme ting. Det skyldes, at foreningen har det godt i det store og hele, og at bestyrelsen forsøger at holde et højt informationsniveau gennem bladet og hjemmesiden www.gotlam.dk.

Om medlemstallet

kan jeg fortælle, at det er faldet med et halvt hundrede, hvilket ikke er gode tegn. Der foreligger ikke informationer om utilfredshed med foreningen eller lignende, som bestyrelse og generalforsamling kan tage ansvaret for. De, der til mig, har formuleret årsagen til at de er ophørte som medlemmer, har nævnt de dobbelte øremærker og flyttelisterne. Såfremt det nuværende medlemstal kan holdes, må vi kunne holde det nuværende aktivitetsniveau. I modsat fald må aktiviteten ned eller kontingentet op. Jeg mener, at vi skal se tiden an og ikke være for bekymrede, for det skal nok gå.

Om klubberne

må det fortsat siges, at det mange steder kører for laveste blus eller på samme vis og niveau, som i de seneste år. Uld og skind håndteres godt i alle klubber, og der er grund til at sige formændene og deres mange hjælpere en stor tak for indsatsen. Det samme gælder for skindudleveringen, og de, der lægger ejendom til. Det årlige møde med klubberne og ApS'et er af stor betydning for foreningen, idet mødet medvirker til at holde jordforbindelsen, og bestyrelsen kan mærke avlernes problemer og hører deres evt. forslag til løsninger. Fremover vil der nok være enkelte klubber, der vil påtage sig forskellige arrangementer, men ikke i større omfang. Bestyrelsen vil derfor tage initiativ til små kurser efter den model, der har været i brug i år med et mønstringskursus i Jylland og et på Sjælland. Bestyrelsen vil gerne - om muligt - have nedsat et "kursusudvalg", - gerne og helst af nyere avlere.

Om avlsarbejdet

kan det siges, at vi har fulgt det koncept, vi har brugt i de seneste år. Gårdmønstringen, der er en vejledning til avlere i forbindelse med besætningen og i udvælgelse af avlsdyr. Landsbedømmelsen af vædderlam, der udsøger de bedste lam og gør sammenligning mulig. Træfbedømmelsen ser vædderlammene fra yderligere 2 sider: Nedklippede dyr i sammenligning og endelig en sammenlignende kropsbedømmelse. Derefter har de, der skal vælge sig en ny vædder, det bedste grundlag for valget/købet. I sommeren 2003 fik 62 besætninger mønstret deres dyr, mens 68 fik mønstret i 2002 og 128 i 2001. Vi har ingen forklaring på faldet, men har i år 2004 registreret nogle registreringsproblemer, som der bliver fundet en løsning på inden næste år. Foreningen er taknemmelige for, at så mange rundt i landet giver en hånd med ved gårdmønstringen. Mange får helt sikkert en god oplevelse ud af det og måske også nogen læring. Landsbedømmelsen forudsætter også, at der er hjælpere til stede og giver en hånd med som skrivere og hjælpere med dyrene.

Ved Landsbedømmelsen i 2003 var der 2 nye elementer. For det første var det en professionel scanner Henrik Jensen, der aflastede den svenske Margaretha Källberg, - både ved bedømmelsen og ved, at hun ikke skulle slæbe en scanner med sig fra Sverige. Den model vil vi fortsætte med.

For det andet blev der udtaget blodprøver af alle vædderlam på Landsbedømmelserne for at klarlægge dyrenes genotype. Vi havde aftalt med Fødeveddirektoratet, at vi skulle betale dyrlægerne for at udtage prøverne, mens direktoratet betalte Veterinærinstituttet for at analysere blodprøverne. Som det er mange bekendt viste det sig, at dyrene på samme vis som ved de 50 stikprøver, som Fødeveddirektoratet havde udtaget i forsommeren 2003, blev placeret i den gruppe, som anses for at være mest sårbar over for scrapie. Der er ikke fundet dyr i DK, der er resistente eller semiresistente, hvilket betyder, at vi ikke med de dyr, vi har, kan avle os frem til resistente gotlandske pelsfår.

Over for dette faktum har vi 2 muligheder:

For det første kan vi fortsætte som hidtil og lægge vægten på yderligere fremgang i pels og krop og så håbe på, at der ikke kommer udbrud af scrapie i DK, eller at der ikke sker ting i omverdenen, der får EU's fødevareminister til at over reagere. Det forlyder fra Sverige, - ikke fra myndighederne, men fra fårefolk, at de ikke vil opstille et avlsprogram, baseret på genotypebestemmelse.

Det er vigtigt for bestyrelsen at slå fast, at vi ikke anbefaler avlerne at gå i gang på egen hånd med forskellige projekter. Den enkelte avler kan trygt arbejde videre med sine dyr som hidtil. Skal der foretages noget, skal det gå langsomt og velovervejet. Her kommer jeg til det, vi for det andet kunne gøre: Opstille et avlsprogram, hvor man går i gang med at krydse sig frem til resistente dyr, for derefter at krydse sig tilbage til rene gotlændere.

Det vil kunne lade sig gøre, men omkostningerne for de kvaliteter, der indtil nu er nået i avlsarbejdet, kan være meget store. Der eksisterer ingen konkret viden om, hvordan man når tilbage til det niveau, vi har i dag. Anerkendte avlere kan ikke anbefale en vej, hvor man evt. ved krydsning med Leister-pelsfåret, der overvejende er resistente over for scrapie, forsøger at gøre det gotlandske pelsfår resistent. De anbefaler i stedet, at vi ingenting gør.

I bestyrelsen er vi af den opfattelse, at vi bør forsøge at få mere viden, idet det ikke er tilstrækkeligt at have en bestemt holdning. På de baggrunde støtter vi to besætninger, der prøver at krydse nogle dyr med Leister-får, og i praksis at se

resultaterne, for at skabe nogle fingerpeg. I næste blad kan støtten beskrives nærmere.

Det skal nævnes, at såvel Fødevarerdirektoratet som Dansk Fåreavls avlsudvalg anbefaler alle racer at opstille et frivilligt avlsprogram. Det skal også nævnes, at vi ikke på det foreliggende vil blive tvunget til at opstille avlsprogrammet.

Om bladet

kan jeg fortælle, at man fortsat ikke kan holde udgiften til det budgetterede. Der er et merforbrug på ca. 17.000 kr., hvortil kommer en udgift til hjemmesiden på ca. 7.500 kr., dvs. et merforbrug på små 25.000 kr. Hjemmesiden og bladet tjener jo samme formål, men hjemmesiden er ikke hæmmet af udgivelsestidspunkter. For mig er det mest nærliggende at gå ned til 4 blade årligt, dvs. at majnummeret udgår, og at der styres mere bestemt på sidetallet pr. blad.

Om PR

kan jeg berette, at vi igen i år har givet ærespræmier til de 4 store skuer og Bornholm er også kommet til. Dyrskuerne er et vindue for vores race, og den har igen i år klaret sig flot på skuerne.

Til lykke til de avlere, som har kunnet afse tid til skuerne.

Om ApS' et

kan jeg sige, at det ikke er meget, vi ved om, hvad der sker. Måske er det som med store børn, at man mærker meget lidt til dem, når det går godt. Vi håber, at krisen er ovre, og at der fremtidig vil kunne drøftes en mere passende pris for den gode uld. Vi har i bestyrelsen drøftet, om vi ikke skulle stille forslag på ApS'ets generalforsamling om, at Gotlænderforeningen ikke udpeger et medlem til ApS'ets bestyrelse, idet det udpegede medlem gennem flere år ikke har kunnet rumme både at tage fuldt arbejde i ApS-bestyrelsen og deltage i foreningens bestyrelse i et vist omfang. Endelig vil vi gerne drøfte kursen på de anparter, vi køber tilbage, idet foreningen vil gå fallit, hvis anpartskapitalen på 300.000 kr. ønskes købt tilbage. I år har foreningen solgt 8 anparter og købt 12 tilbage. Det er vel på tide at drøfte, om en forpligtelse i ApS'ets vedtægter kan forpligte Gotlænderforeningens medlemmer så voldsomt. Modsat vil ApS'et næppe kunne udrede tilbagekøb af anparter.

Om økonomien

kan der fortælles, at der i regnskabet vil være et underskud på godt 27.000 kr., hvilket bl.a. skyldes nogle gamle regninger fra 2002. I sidste års beretning nævnte jeg, at et overskud på 24.000 kr. nok nærmere burde være et lille underskud pga. af de nævnte regninger. Ellers er økonomien fortsat fornuftig og solid med en egenkapital på ca. 250.000 kr.

Om afsætning af lam

kan jeg fortælle, at jeg siden etableringen af Dansk Lam a.m.b.a har haft flere samtaler med Dansk Lams bestyrelse om at få vore skind retur. Helst vil vi have dem saltet og opbevaret, indtil de kan gå med de skind, som klubberne indsamler til Tranås i Sverige. Dansk Lam er meget interesseret i at få så mange gotlandske lam som muligt og som de, efter det oplyste, kender til dem.

Jeg har forlangt:

- * at dyrene skal slagtes flot uden knivskader på skindene
- * at begge øremærker skal sidde på skindene
- * at skindene efter afkøling skal saltes med mindst 4 kg salt
- * at skindene derefter skal lægges på skråtstillede plader, så kødsaften kan løbe af
- * at skindene efter at de er tørre opbevares i kasser indtil afsendelsen.

Den 17. august 2004 meddelte næstformanden mig, at Dansk Lam nu var klar til at gå i gang, og at vi snarest skal have aftalt en prøveslagning. Det er klart, at Dansk Lam gerne ser så mange gotlænderavlere som muligt som andelshavere. Selv om man ikke er det, kan man godt komme af med lam alligevel. Dansk Lam advarer imod, at man sælger sine bedste lam ved staldøren og derefter sender ufærdige lam til Dansk Lam. Det vil give problemer med klassificering og pris.

Tænk jer at, - hvis vi kan få systemet til at fungere -, så vil det for gotlænderavlere blive lettere og mere sikkert.

Om bestyrelsen

kan fortælles, at vi som sædvanlig har afholdt en række møder, herunder 3 telefonmøder.

Jeg har deltaget i møder med Dansk Fåreavl og drøftet forskellige forhold med Fødevarerdirektoratet. Vi har med passende omhu passeret på foreningen. Alt efter bedste evne.

Afslutning

Jeg vil gerne afslutte beretningen med at takke bestyrelsen for godt samarbejde.

Tak også til redaktør, kasserer og webmaster, foreningens klubformænd, ApS'et, avlsrådgivere, mønstrere med hjælpere og mange, mange flere.

Formand, Leif Jepsen